وهر مسلمان بو وظیفه‌یی ایفا ایده‌بیلور .

بر رئیس روحانینك وجودی لازم کلمز .

الحاصل بو مثللو امور دینیه‌ده اه ایله قول اره‌سنده واسطه یوقدر . همان حضرت پیغمبرك طرف باریدن تبلیغ بیورمش اولدیغی احکام شرعیه‌یی اوکرنوبده موجبیله عمل ایتمك لازم کلور .

فقط جمعه و بیرام نمازلرینی قیلمق کبی بعض احکام شرعیه‌نك اجراسی خلیفهٔ رسول اه اولان سلطان المسلمینك اذننه موقوفدر زیرا شعائر اسلامیه‌نك اقامه‌سی انك وظیفهٔ مقدسه‌سیدر وانك امرینه اطاعت ایلمك اك مهم بر وظیفهٔ دینیه‌در . وظیفهٔ داعیانه‌م ایسه انك طرفندن تودیع اولنان مصالح دینیه‌یی بالوکاله رؤیت ایلمکدن عبارتدر . اهل اسلامه کوره اك زیاده اعتنا ایده‌جك شیلردن بریده تهذیب اخلاقدر که کبر و خودبینلك و خودپسندلك و دلشکنلك کبی اخلاق ذمیمه اهل اسلامه قطعیاً یاقشماز . بیوکلره حرمت کوچوکلره شفقت شعار اسلامدر . من اه التوفیق والاسلام علی من اتبع الهدی .

— اوچیوز درت سنهٔ رومیه‌سندن اعتباراً مهاجرینك اخذ عسکر اصولنجه مکلفیتی دائرهٔ عائده‌سی طرفندن تحت قراره الندیغی ایشیدلمشدر .

— قره‌طاغده الیوم شدتلی بر قحط و غلا حکمفرما اولوب اوتوز بیك قدر اهالینك محتاج اعانه بولندقلری و حکومت ایله اغنیای اهالی طرفندن ویریلان اعاناتك تهوین احتیاجه کفایت ایلمامکده اولدیغی چتنه‌دن اشعار اولنیور .

— اراضینك اوچ سنه مدت معطل قالدیغی تبین ایتدیکی حالده طرف میریدن طالبنه احاله‌سی اراضی قانوننامهٔ همایونی احکامندن اولدیغی معلومدر .

بو کبی خالی و معطل قلان اراضینك اصحابندن نزعیله مهاجرین اسلامیه‌نك اسکانی خصوصی مجلس مخصوص و کلاجه دردست تذکر بولندیغی ایشیدلمشدر .

ولایات —

ایدین ولایتی — ایدین و دکزلی سنجاقلرنده اثار قحط رونما اولان محللر اهالیسی حقلرنده از سر نو بر لطف عالی اوله‌رق محتاجین مرقومه‌یه یکیدن ذخیره توزیعی باب عالی جانب سامیسنجه قرین مساعده اولدیغی یازدیغمز صره‌ده سرای قضاسنه تابع قاضی ناحیه‌سی اهالیسندن اللی التی کشینك تلف اولدیغی و بریسنك‌ده انتخار ایتمك اوزره ایکن قورتارلدیغی الدیغمز خبره بناءً کچن کی نسخه‌مزده بیان ایتمش ایدك .

بزم الدیغمز شو خبرك عینی سرای قائممقاملغندن مقام جلیل ولایته دخی تلغرافله عرض اولونوب کیفیت جالب نظر دقت اولمسیله جانب عالیٔ ولایتپناهیدن ویریلان امر اوزرینه دکزلی متصرفلغی ایله سرایکوینده بولنان ازمیر ژاندارمه بیکباشیسی رفعتلو محمد افندی و مخصوصاً اعزام بیوریلان صحیه مفتشی عزتلو علی رضا افندی معرفتلریله تحقیقات اجرا ایتدیرلدکده قضاء مذکور قائممقامی نعیم افندی ایله ناحیهٔ مذکوره مدیری لطفی افندینك بو بابده‌کی اشعارلرینك صرف کذب و خلاف حقیقت اولدیغی و آچلقدن تلفلری کوستریلان اللی التی کشینك کافه‌سی اجل موعودلریله وفات ایده‌رك یونلرك مختار حافظ عثمان افندی طرفندن تصنیع و مدیر مومی الیه جانبندن تصدیق ایدیلان دفتر اوزرینه آچلقدن وفاتلری خبر ویرلدیکی و ناحیهٔ مذکوره‌ده اوچ آیدن بری حمای نائبهٔ عادیه و مهلکه و اسهال و قانلی باصور علتلری حکمفرما اولمقده بولوندیغی حالده شمدی‌یه قدر بر کونه اشعاراتده بولونیلمیوب ستر عیوب ایچون شمدی بو یولده عرض کیفیت قلندیغی و چارشو و پازارلرده سایهٔ استراحتوایهٔ حضرت پادشاهیده درجهٔ کافیه‌ده دقیق و سائره موجود بولوندیغی و وفات ایدنلردن اکثریسنك فقرادن و ارباب احتیاجدن اولمادقلری اکلاشلمسنه و ناحیهٔ مذکوره مرکز قضایه بر بچق ساعت مسافه‌ده و جانب سامیٔ ولایتپناهیدن دخی اول و آخر استعلاملر مسبوق ایکن مومی الیهمانك خسته‌لکدن یوز اللی کشیدن زیاده تلفات وقوعه کلدیکی حالده سنس چیقارمامالری و نهایت تلفات واقعه‌یی قحط بلده‌سی آلتنده کوسترمك یالانجیلغنده بولونملری شدیداً تأدیبلرینی مستلزم اولمسنه مبنی هر ایکیسنك ده همان موقع مأموریتلرندن قالدیریله‌رق مرکز ولایته اعزاملری ضمننده دکزلی متصرفلغنه امر ویرلدیکی و یرلرینه دیکرلرینك تعیین ایدلدیکی اخیراً اجرا ایلدیکمز تحقیقات مخصوصه جمله‌سندندر .

شو اجراآت علیهٔ ولایتپناهی هر صاحب حمیتی مجبور تشکر ایده‌جکندن بز اك اول عرض شکران ایتمکله اعلان بختیاری ایله‌رز .

— فرانسه تبعه‌سندن و ملت موسویه‌دن صراف (آورام آردیتی) نك دونکی کون ارمنی اسپیتالیه‌سی جوارنده درت کشی طرفندن ایکی یوز لیرایه قریب اقچه‌سی غصب و کندیسی باشندن و بودندن قما ایله جرح ایدلمشیدی .

غاصب و جارحلرك موسقوفلی کیرقور و ایساق ولد میغردیج و مورەلی واسیل پراشکیو و پلو و شیره‌لی استلیو ولد مانول نام اشخاص شریره اولدیغی اکلاشلمسیله مرقوملر بو کیجه سایهٔ سطوتوایهٔ حضرت پادشاهیده موفقیت مخصوصهٔ ولایتپناهی جمله‌سندن اوله‌رق (آیی ووقلا) محله‌سنده قویومجی سرکزك خانه‌سنده مختفی اولدقلری حالده دردست ایدلمشلر و لدی الارائه مومی الیه (آورام) طرفندن تشخیص اولنمشلردر .

مرقوملرك سابقهٔ مکرره اصحابندن اولدقلری جملهٔ استخباراتمزدن اولوب بو وجهله فعل غصبی متعاقب الده ایدلملری شایان شکراندر .

— سلانیك کمرکی مدیری عزتلو عثمان بك مأذوناً و موقتاً بو کره شهرمزه کلمشدر .

— تیره‌لی حاجی علی پاشا مرحومك قاتللرندن و عبداه اغا چفتلکندن ایکی سنه‌یه قریب بر مدت اول علقو نام کیمسه‌یی طاغه قالدیران اشقیادن اولوب کچنلرده مغنیسا طرفلرنده دردست اولندقلرینی یازمش اولدیغمز لیغور و نیقولانك چند دفعه‌در شهرمز محکمهٔ جنایتنده محاکمهٔ علنیه‌لری اجرا اولونه‌رق مرقوماندن لیغورك اعدامنه و نیقولانك یالکز علقویی طاغه قالدیرمقده مدخلی اولمسنه مبنی بش سنه مدتله کورکه قونلمسنه محکمهٔ مذکوره‌جه حکم ایدلمش و حکم واقع دونکی کون علناً تفهیم اولونمشدر .

— کلاس و اوده‌مش و آلاشهر طرفلرنده اجرای شقاوت ایدن شقیٔ مشهور یاغجی اوغلی عبداللهك مجروحاً و رفیقی ابراهیمك میتاً بو کره دردست اولوندقلری آلاشهردن بیلدیرلمشدر .

— بو کیجه ساعت بر راده‌لرنده اودون پازارنده کائن بر کبابجی دکاننك اوست قاتندن آتش ظهور ایده‌رك اتصالنده بولنان باقرجی دکاننه سرایتله هر ایکیسی محترق اولدیغی حالده باصدیرلمشدر .

حلب ولایتی — نزول ایدن باران شدیدك تأثیراتیله عضرین نهری طغیان ایده‌رك کوپری انشاسی ایچون قورولان اسکله‌یی آلمش و خطب یوکلی درت رأس دوه‌یی صاحبیله برابر غرق ایده‌رك اطرافه‌ده ایچه ضرر ایراث ایتمشدر .

معمورة العزیز ولایتی — میرلوا سعادتلو مصطفی نعیم پاشانك دلالتی و حمیتمندان مأمورین و اهالینك اعانةً غیرتلریله مرکز ولایتده انشاسنه بدأ ایدلمش اولان جامع شریف رسیدهٔ حسن ختام اولمقله رسم کشادی اجرا ایدلمش و بو وسیله ایله‌ده دعای تمادیٔ عز و شوکت و شان حضرت شهریاری تکرار اولونمشدر .

ادرنه ولایتی — چکمجه قضاسنه تابع قالیقراتیه قریه‌سی اهالیسندن برینك سفینه‌سی کانون اولك اون طقوزنجی کونی ارکلی ناحیه‌سی داخلنده پاپاسلی قریه‌سی پیشکاهنده قورطنه‌یه طوتوله‌رق درونده طائفه‌سیله برابر غرق اولمش و یالکز سفینه‌نك صندالی پاپاسلی قریه‌سنه چیقارلمشدر .

— کانون اولك اون بشنجی صالی کونی ساعت درت راده‌لرنده نزوله باشلایوب بلا فاصله کیجه‌لی کوندوزلی دوام ایدن شدتلی باران ایله لدوس روزکارندن دکز شیشه‌رك چهارشنبه کونی قره آغاج اسکله‌سی صو ایچنده قالدیغندن اهالی خانه و دکانلرینه صنداللرله کتمشلردر . بو صره‌ده بر خیلی ابنیه‌ده خراب اولمشدر .

— ادرنه ولایتی داخلنده قیشك شدتله اجرای احکام ایتمه‌سندن ناشی اودون قطع ایتمك اوزره و یا سائر بر سببله طیشاریلرده کزمك مجبوریتنده بولونان بش اون کشی طونمش و بونلردن برقاچی‌ده تلف اولمشدر .

ارضروم ولایتی — بایزید سنجاغندن مرکز ولایته کشیده اولونان بر تلغرافده کچن سنه حکومت سنیه‌یه دخالت ایدوب جلالی عشیرتی رؤساسی طرفندن سنداً تحت تأمینه آلنان اشقیانك ینه شقاوته جرأت ایده‌جکلری اطوار خود سرانه‌لریله بغیر حق بر آدمی قتل ایتمه‌لرندن آکلاشلمقله و بونلر جنایات عظیمه و جسیمه اربابندن اولوب بر کره طاغه چیقنجه دردست اولونمالری حقیقةً اصاعیب اموردن بولونمقله بو کره ایدیلن تدبیر مصیب ایله دردست ایدیله‌رك تحت توقیفه آلنمش و بو کبیلرك ایران دولت علیه‌سی طرفندن تعقیب اولونمسی ایچون ماکو حاکمی تیمورخانله دخی قرارلشدیرلمشدر .

— بلغارستان —

بلغارلرك روم ایلیٔ شرقی حدودنده وضع و تأسیس ایتدیکی رسومات قوردونی واردات دولته سنوی التی یوز بیك لیرا قدر ایراث ضرر ایتمکده اولمسی ملابسه‌سیله ادرنه ولایتیله روم ایلیٔ شرقینك خط امتیازی باشنده برر رسومات اداره‌سنك تأسیسیله معاملهٔ متقابله‌ده بولونه‌جغی بلغارستان حکومتنجه استخبار اولونمسی اوزرینه تعرفه‌نك تنزیلنه و هر دورلو مذاکراتك اجراسنه حاضر بولندیغنی اعلان ایتمکده اولدیغی استخبار اولونمشدر .

بلغارستان حکومتنك کسب امتیاز ایتدیکی تاریخدن بدأ ایدوب فلبه وقعه‌سنده ارتق عیارندن طاشمش و صرب محاربه‌سنده بلغارلر جهتنه هبوب ایدن روزکار اوزرینه بوتون بوتون هوالنمش اولان افکار خود سرانه حکومت مزبوره‌یی سیاسی پك چوقی جرأتلرده بولندیردیغی کبی معاملات مالیه و سائره‌ده‌ده اوقدر عاقبت نا اندیشانه معامله‌لره جسارتلندیرمش ایدی .

بونلردن بری‌ده روم ایلیٔ شرقی حدودنده رسومات قوردونی تأسیس ایتمسیدر .

دولت ابد مدت عثمانیه بلغارستانه ویردیکی امتیازاتك بر ضمیمهٔ عال العالی اولمق اوزره بلغارستان حکومتی طرفندن کمرك رسمی آلنه‌رق باتذکره ورود ایدن اموالدن کمرك آلمیه‌رق بلغارستان تذکره‌لرینی قبول ایتمکده اولدیغی ایچون بلغار حکومتی طرفندن اشبو لطفك شکری بیلنه‌رك معاملهٔ متقابله‌ده بولونولمامسی اقتضا ایدرکن حکومت مزبوره کنجلکنك سوق حریفانه‌سیله بزم کمرکلردن ویریلان تذکره‌لری قبول ایتمیه‌رك کیدن اشیادن یکیدن رسم آلمقده و بو صورتله تجاری ایکی قات کمرك ویرمکه مجبور ایده‌رك معاملهٔ اخذ و اعطایه سکته ویردکدن باشقا خزینهٔ دولته‌ده طوغریدن طوغری‌یه سنوی آلتی یدی یوز بیك لیرا ضرر ویرمکده‌در .

— شمس —

مؤلفی : آمه‌ده کیلمن مترجمی : محمود اسعد

مترجمك افادهٔ مخصوصه‌سی

تخت حکمرانیسنك زرین قدمه‌لرندن کمال عظمتله چیقان بر سلطان عالم کبی ؛ صباحلری ، طاغلرك زروه‌لری اراسندن ، افقك بر کوشه‌سنده ییغیلمش بلوط بر یکنتیلری اوزرنده سمالره ، صحرالره ، دکزلره لشکر انوارینی صالیویره‌رك ؛ شمسك یوکسلدیکنی کورورز .

طبیعتك هر کوشه‌سنده بر خنده ، هر طرفنده بر اثر نشاط نمایان اولور . اغاجلر ، چیچکلر سرنکون احترام اولور ؛ صحرالردن ، طاغلردن بر عود تقدیس قالقار ؛ امواج بحار ، لاجوردیٔ سما نوردن بر کسوه‌یه بورونور ؛ قوشلر ، حیوانلر سرور انکیز صدالریله حکمدار عالمی القشلار ؛ ظن اولنور که طبیعت هیئت عمومیه‌سیله اب مشفقنی سلاملایور .

شمس آهسته آهسته ارتفاع ایدر ؛ ارضدن ناقابل احاطه بر بعدده بر اژدر آتشنثار کبی انشعال ایدن بو کره ، اعماق سماده کوچك بر کرهٔ جوال کبی ، پرتو نثار اولور . لکن مدقق بر نظر ، معمق بر فکر بو کره‌جکك ؛ بازوی قوتنده دمیر کره‌لری تدویر ایدن بر پهلوان کبی ؛ ارضی و توابع سائره‌سنی اطرافنده بر سرعت مدهشه ایله دوندوره‌رك خلای قضاده بر نقطهٔ مجهوله‌یه طوغری سوروکلدیکنی تصور ایدر .

او زمان ، شمس نظرلرده مهیب ، مدهش بر صورت کسب ایدر . تصوری موجب دهشت بر مسافه‌ده حکمران اوله‌رق ، عظمتلری عقللره وله ویروب هر بری برر دنیای عظیم اولان سیاره‌لرینی ، پیکلرینی برر جرم هیچی نما کبی سوروکله‌ین بو شمس ؛ بو شمس که قدرت الهیه‌نك چهره نمای سطوت اولدیغی مخلوقاتك اك کوچوکلرندندر ؛ فکر ضعیف بشرده تجسم ایتدکجه ایدر ، محاکمه‌مزه عظیم بر بهت مستولی اولور ، تره‌رز .

لکن بو محتشم ، معظم شمس جناب خالقك پك عاجز بر مخلوقی اولان انسانك مغلوب ادراکی اولمشدر .

آنك سینه‌سندن قویمش بر اره اوزرنده سورونن بو ضعیف مخلوق او عظمتلی کره‌یه قدر یوکسلمش ، نیشتر تدقیقی سینهٔ خفایاسنه قدر صاپلامشدر .

او کونش که ، بر وقتلر انسانلری تحت تسخیرنده طوتان جهل ایچنده معبودیت درجه‌سنه قدر چیقمش ایدی ، شیمدی فن سایه‌سنده درکهٔ حقیقیه‌سنه تنزل ایتدی ؛ قدرت الهیه‌نك پك کوچك بر مخلوق اولدیغی اکلاشلدی . شیمدی کونش نظرلرده ماهیت حقیقیه‌سیله چره نما اولمقده‌در ، فقط او خارقهٔ خلقته دوربین فن اراسندن باقیلیرسه ...

ایشته شیمدی ارباب تجسسه شمسك حقیقت احوالنی تصویر ایدن بر کتاب عرض ایدییورز . محیطی اولدیغی اثار طبیعتی هیئت حقیقیه‌لریله کورمك ایستینلری مطالعه‌سنه دعوت ایده‌رز .

ازمیر : فی ۹ کانون ثانی ۱۳۰۳

محمود اسعد

مؤلفك افادهٔ مخصوصه‌سی

« فنون ایله تطبیقات فنیه‌یه دائر »

« عموم ایچون کوچوك کتبخانه »

شمس

شمس ، کرهٔ ارضك سبب حیاتیدر .

شمس ، بر منبع عمومی ، بر خزینهٔ لایتناهیدر که ، ملیونلرله عصرلردن بری کرهٔ ارضده ظهور ایدن بالجمله تأثیرات ، اجسام عضویه‌نك یعنی نباتات و حیواناتك قواسی کبی قوای میخانیکیه و حکمیه آندن استنباط اولونمشدر .

کره‌مزی بر بیابان وحشت و بر بادیهٔ سکوت و ظلمت حالندن چیقاروب مقر ضیا و حرارت و محل حیات و حرکت حالنه افراغ ایدن ، شمسدر .

اشبو آفتاب جهانتابك ، بر کون منطفی اوله بیلمسی و اشعهٔ برکت افزاسیله مسکنمز اولان کرهٔ ارضی و حوزهٔ اقتدارینه تابع بولونان بالجمله اراضی‌یی محاط نعمتی ایتمکدن منقطع اولمسی احتمالی تفکر ایدلسه وجدان مضطرب و خیال دوچار دهشت اولور .

بویله بر وقعه‌یه بر احتمال ضعیف نظریله باقیلیر ایسه‌ده ، وقایع سماویه بو بابده بزه پك چوق امثله ارائه ایتدیکی کورلمکده‌در .

مابعدی وار